

Städinstruktion för Västmanlands sjukhus (VS) och Primärvård, psykiatri och habiliteringsverksamhet (PPHV)

REGION VÄSTMANLAND

Städinstruktion för Västmanlands sjukhus (VS) och Primärvård, psykiatri och habiliteringsverksamhet (PPHV)

INNEHÅLL

1	INLEDNING	3
2	GRUNDLÄGGANDE REGLER VID STÄDNING – GÄLLER ALLTID	3
2.1	Patientnära ytor och tagställen.....	3
2.2	Punktdesinfektion och punktstädning	3
3	RUM FÖR INFEKTIONSKÄNSLIGA PATIENTER	4
4	RUM FÖR PATIENT MED TUBERKULOS	4
5	STÄDRUTIN MOTTAGNING – VÅRDPERSONAL	4
5.1	Daglig översyn	4
5.2	Slutstädning behandlings- och undersökningsrum.....	4
5.3	Allmänna patienttoaletter.....	4
6	VÅRDAVDELNING DÄR ENDAST VÅRDPERSONAL UTFÖR SLUTSTÄDNING	5
6.1	Daglig översyn	5
6.2	Slutstädning enkelrum och flerpatientrum - vårdplatsen.....	5
6.2.1	Gör så här	5
6.3	Allmänna patienttoaletter.....	5
7	VÅRDAVDELNING DÄR STÄDENHETEN OCH/ELLER VÅRDPERSONAL UTFÖR SLUTSTÄDNING	6
7.1	Städinsats vådrumsenhet - städpersonal	6
7.1.1	Reducerad städning vådrumsenhet - städpersonal.....	6
7.1.2	Daglig städning vådrumsenhet - städpersonal	6
7.2	Städinsatser vård- och städpersonal.....	6
7.2.1	Slutstädning.....	6
7.2.2	Vårdpersonal	6
7.2.3	Städ- och/eller vårdpersonal.....	7
7.3	Allmänna patienttoaletter.....	7
8	ANSVAROMRÅDEN FÖR VÅRD- OCH STÄDPERSONAL.....	8
9	STORSTÄDNING	10
9.1	Intervall för storstädning.....	10
10	ARBETSGRUPP	10
11	REFERENSER	10

Städinstruktion för Västmanlands sjukhus (VS) och Primärvård, psykiatri och habiliteringsverksamhet (PPHV)

1 INLEDNING

Städning är viktig för att minska mängden mikroorganismer i miljön och kan indirekt leda till färre infektioner genom att förebygga smittspridning. Välstädade vårdlokaler ger ett gott intryck och ökar trivselen för både patienter och personal.

Städning är ett gemensamt ansvar för vård- och städpersonal och bygger på en tydlig kommunikation och samarbete. Städningen ska utföras på samma sätt oavsett om vård- eller städpersonal utför den.

Avvikelse från denna städinstruktion kan förekomma i de fall verksamheten har tecknat speciellt avtal med stadenheten.

2 GRUNDLÄGGANDE REGLER VID STÄDNING – GÄLLER ALLTID

- Följ basala hygienrutiner och klädregler.
- Noggrann bearbetning av ytor är viktigt.
- Städa alltid från rent till smutsigt, uppifrån och ned.
- Håll rent och orent material åtskilt under hela städningen.
- Doppa aldrig en använd torkduk i rengöringslösning.
- Byt torkdukar och moppar mellan varje rum/yta eller oftare vid behov.
- Städa golvet sist, börja längst in i rummet och arbeta ut mot dörren.

2.1 Patientnära ytor och tagställen

Patientnära ytor och tagställen torkas med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med rengörande effekt, använd engångs torkduk.

Exempel på patientnära ytor: Säng, sängbord, sänglampa, dävert, manöverdosa till säng och tv, toaletsits, spolknapp, kranar, handfat, ledstänger, dörrhandtag, belysningsknappar och ringklocka.

Exempel tagställe: kanter, ovan- och undersida.

2.2 Punktdesinfektion och punktstädning

Vårdpersonal ansvarar för att utföra punktdesinfektion och punktstädning.

Punktdesinfektion innebär att spill och stänk av smittsamt material och kroppsvätskor torkas upp direkt. Torka först upp spill/stänk med torkpapper. Desinfektera därefter ytan med ett alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med rengörande effekt.

Punktstädning avser övrigt spill och stänk (mat, dryck eller läkemedel) och innebär att detta torkas upp direkt med rengöringsmedel och vatten. Använd engångs torkduk.

Städinstruktion för Västmanlands sjukhus (VS) och Primärvård, psykiatri och habiliteringsverksamhet (PPHV)

3 RUM FÖR INFEKTIONSKÄNSLIGA PATIENTER

Personal som städar ska absolut inte ha någon akut pågående infektion såsom hudinfektion (t ex herpes simplex) eller luftvägsinfektion.

Städpersonal utför alltid daglig städning, se punkt 6.1.2. Om kylskåp finns, ska vårdpersonalen rengöra detta dagligen.

Vid pågående utbrott av magsjuka på avdelningen städas rummet först. Följ ordinarie rutin för daglig städning och slutstädning.

4 RUM FÖR PATIENT MED TUBERKULOS

Den som städar rummet ska alltid använda andningsskydd av klass FFP3 vid städning. Se till att andningsskyddet sluter tätt ordentligt. Andningsskyddet är engångs.

Vid slutstädning ska vådrummet stå tomt med påslagen ventilation alternativt med öppet fönster några timmar före slutstädning.

Följ ordinarie rutin för daglig städning och slutstädning.

5 STÄDRUTIN MOTTAGNING – VÅRDPERSONAL.

5.1 Daglig översyn

Daglig översyn av de ytor/rum som nämns i punkt 7, *Ansvarsområden för vård- och städpersonal*. Vårdpersonalens ansvarar också för punktstädning och punktdesinfektion.

5.2 Slutstädning behandlings- och undersökningsrum

Efter avslutad undersökning eller behandling, det vill säga vid byte av patient, desinficeras patientnära ytor, tagställena och de ytor som använts i rummet. Torka även av britsen, liggytan och sidkant (där patienten sätter sina händer). Övriga ytor på britsen avtorkas 1 ggr/vecka och vid behov. Britspapper rekommenderas inte. Använd avtorkningsbara material exempelvis i kuddöverdrag eller så ska örngott bytas mellan varje patient.

Ytorna avtorkas med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med rengörande effekt. Detta utförs oavsett känd eller okänd smitta.

Golv avtorkas vid synlig smuts.

5.3 Allmänna patienttoaletter

Var 3:e timme avtorkas handfat, kranar, belysningsknapp, dörrhandtag och toalettstol med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med rengörande effekt. Toalettborste, hållare och droppskål rengörs 1ggr/mån, samt rengörs eller kasseras vid behov. Toaletttrulle byts när toaletten har varit avdelad för smittsam patient.

Städinstruktion för Västmanlands sjukhus (VS) och Primärvård, psykiatri och habiliteringsverksamhet (PPHV)

6 VÅRDAVDELNING DÄR ENDAST VÅRDPERSONAL UTFÖR SLUTSTÄDNING

6.1 Daglig översyn

Daglig översyn av de ytor/rum som nämns i punkt 7, *Ansvarsområden för vård- och städpersonal*. Vårdpersonalens ansvarar också för punktstädning och punktdesinfektion.

6.2 Slutstädning enkelrum och flerpatientrum - vårdplatsen

Slutstädning av vårdplatsen ska ske då patienten byter vårdplats eller efter avslutad vårdtid, det vill säga vid byte av patient. Detta utförs oavsett känd eller okänd smitta. Slutstädning ska signeras på ett städschema, ska finnas i vårdrummet.

6.2.1 Gör så här

Patientnära ytor och tagställen desinfekteras med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med rengörande effekt, använd engångstorkduk.

Golv rengörs med förpreparerad golvmopp. Är den för torr kan den fuktas med vatten. Vid all städning ska engångstorkduk och mopp bytas frekvent! Ta ny torkduk vid varje del som ska avtorkas. Byt golvmopp mellan vådrum och hygienutrymme, samt oftare vid behov.

Vådrum

- torka av sängbordet
- torka av ovansida och sidor på madrassen
- torka av sängen, fram för allt sänggrindar och tagställen. Vid behov avtorkas även sängbotten och underrede
- torka därefter: lampor, ramp, däck, garderober inkl. värdeskåp, ledstänger manöverdosor, förvaringsskåp, fåtölj, fotpall, handtag, belysningsknappar
- torka av handfat med tillhörande utrustning

Hygienutrymme

- torka av ledstänger, dörrhandtag, signaldosa, armstöd vid toalett,
- torka av spegel, handfat, kranar, tvål- och desinfektionsflaska och kakel
- ta ner duschdraperiet om det är använt, tvättas av städenheten
- torka av i duschutrymmet: kranar, duschhandtag och ledstång
- håll allrent/wc-rent i toalettstolen, rengör toaletten inuti med toalettborste
- börja med spolknapp, övriga ytor, avsluta med sittring och kant
- rengör toalettborste och hållare i spoldesinfektorn eller kasseras vid behov
- byt toalettrulle
- städa samtliga golv sist

6.3 Allmänna patienttoaletter

Var 3:e timme avtorkas handfat, kranar, belysningsknapp, dörrhandtag och toalettstol med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med rengörande effekt. Toalettborste, hållare och droppskål rengörs 1ggr/mån eller kasseras vid behov. Toalettrulle byts när toaletten har varit avdelad för smittsam patient.

Städinstruktion för Västmanlands sjukhus (VS) och Primärvård, psykiatri och habiliteringsverksamhet (PPHV)

7 VÅRDAVDELNING DÄR STÄDENHETEN OCH/ELLER VÅRDPERSONAL UTFÖR SLUTSTÄDNING

Det är viktigt att vårdpersonal informerar städpersonalen om planering för utskrivning eller flytt av en patient. Städinsats ska alltid signeras på städschemat, finns i vådrummet.

7.1 Städinsats vådrumsenhet - städpersonal

Städpersonalen bedömer dagligen behovet av städning i vådrum och tillhörande hygienutrymme. Städning kan ske genom reducerad städning eller daglig städning.

7.1.1 Reducerad städning vådrumsenhet - städpersonal

Gäller endast enpatientrum där samma patient vårdas i rummet flera dagar. Efter visuell kontroll sker om möjligt en reduktion av städinsatser. Reducerad städning får inte utföras mer än två dagar i rad, på tredje dagen utförs alltid daglig städning av vådrumsenheten. Denna städning får inte utföras hos infektiösa patienter, se punkt 3.

7.1.2 Daglig städning vådrumsenhet - städpersonal

Utförs dagligen och gäller alltid i flerbäddsrum samt enpatientrum om reducerad städning inte kan utföras.

7.2 Städinsatser vård- och städpersonal

7.2.1 Slutstädning

Slutstädning sker när patienten byter vårdplats eller efter avslutad vårdtid, dvs när patienten skrivs ut. När patienten lämnat rummet tömmer vårdpersonalen vådrumsenheten och kontakter därefter städpersonal så att de kan utföra en slutstädning. Vårdpersonal utför slutstädning då städpersonal inte finns tillgänglig.

7.2.2 Vårdpersonal

Vårdpersonal tömmer vådrumsenheten på alla patienttillhörigheter, medicinteknisk utrustning och övrigt material som använts under vårdtiden. Medicinteknisk utrustning/material avtorkas med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med rengörande effekt.

- ta bort bäddmaterial och inspektera madrassen, vid kraftig nedsmutsning skickas madrasskyddet på tvätt
- rengör och ta ut antidekubitusmadrasser
- bädda in sängen efter avslutad städning
- töm förvaringsskåpet i vådrummet

Nytt omvårdnadsmaterial (blöjor, tvättlappar o dyl.) läggs endast i förvaringsskåpet om nästkommande patient behöver detta!

Städinstruktion för Västmanlands sjukhus (VS) och Primärvård, psykiatri och habiliteringsverksamhet (PPHV)

7.2.3 Städ- och/eller vårdpersonal

Patientnära ytor och tagställen desinfekteras med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med rengörande effekt, använd engångs torkduk. Vid all städning ska engångs torkduk, fiberduk och mopp bytas frekvent! Ta ny torkduk vid varje del som ska avtorkas samt vid behov oftare.

Golv rengörs med förpreparerad golvmopp. Är den för torr kan den fuktas med vatten.

Byt golvmopp mellan vådrum och hygienutrymme, samt oftare vid behov.

Vårdrum

- torka av sängbordet
- torka av madrassen
- torka av sängen, fram för allt sänggrindar och tagställen. Vid behov avtorkas även sängbotten och underrede
- torka därefter: lampor, ramp, dävert, garderob inkl. värdeskåp, ledstänger manöverdosor, förvaringskåp, fåtölj, fotpall, handtag, belysningsknappar
- torka av handfat med tillhörande utrustning

Hygienutrymme

- torka av ledstänger, dörrhandtag, signaldosa, armstöd vid toalett,
- torka av spegel, handfat, kranar, tvål- och desinfektionsflaska och kakel
- ta ner duschdraperiet om det är använt, tvättas av städenheten
- torka av i duschutrymmet: kranar, duschhandtag och ledstång
- håll allrent/wc-rent i toalettstolen, rengör toaletten inuti med toalettborste
- börja med spolknapp, övriga ytor, avsluta med sittring och kant
- rengör toalettborste och hållare i spoldesinfektorn eller kasseras vid behov
- byt toalettrulle
- städa samtliga golv sist

7.3 Allmänna patienttoaletter

Var 3:e timme avtorkas handfat, kranar, belysningsknapp, dörrhandtag och toalettstol med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med rengörande effekt. Toalettborste, hållare och droppskål rengörs 1ggr/mån, samt rengörs eller kasseras vid behov. Toalettrulle byts när toaletten har varit avdelad för smittsam patient.

Städinstruktion för Västmanlands sjukhus (VS) och Primärvård, psykiatri och habiliteringsverksamhet (PPHV)

8 ANSVARSOMRÅDEN FÖR VÅRD- OCH STÄDPERSONAL

Frekvens anges bara för vårdpersonal, städpersonal städar enligt avtal.

Ansvarsområde	Frekvens vårdpersonal	Vård- personal	Städ- personal	Kommentar
Vård-, undersöknings- och behandlingsrum Patientnära ytor* och tagställen* Medicinsk utrustning Datorutrustning Möbler, tv Byte av tvål och handdesinfektionsmedel Golv	Slutstäd + vid behov Efter varje patient Efter varje patient Slutstäd + vid behov Vid behov Slutstäd + vid behov	X X X X X X	X X	* Se punkt 2.1 Ta ny torkduk/golv-mopp till varje del som ska avtorkas, samt vid behov.
Toalett och duschrum Toalettstol, handfat, kranar och dörrhandtag Toalettrulle + hållare* Toalettborste* Hållare till toalettborste* Byte av tvål och handdesinfektionsmedel Muggar Pappershandduk M-tork Sanitetspåse Golv/golvbrunn Lampa, spegel Dusch	Var 3:e timme Vid behov Vid behov	X X X X X X X	X X X X X X	* Vårdrum: Toalettborste, hållare och droppskål rengörs vid slutstädning, samt rengörs eller kasseras vid behov. Toalettrulle kasseras vid slutstädning. Toaletter utanför vådrum: Toalettborste, hållare och droppskål rengörs 1ggr/mån, samt rengörs eller kasseras vid behov. Toalettrulle byts när toaletten har varit avdelad för smittsam patient.
Dagrum och korridor Matbord Golv Övriga möbler, tv	Vid behov Vid behov	X X	X X X	
Byte och tömning Soppåse vid patientbord Papperskorg golvmödel med lock Papperskorg vid handfat Papperskorg vid handfat på toalett Sanitetspåse på toalett Övriga små papperskorgar Sopsäckar	Dagligen + vid behov Dagligen + vid behov Vid behov Vid behov Vid behov Vid behov Vid behov	X X X X X X X	X X	

Städinstruktion för Västmanlands sjukhus (VS) och Primärvård, psykiatri och habiliteringsverksamhet (PPHV)

Frekvens anges bara för vårdpersonal, städpersonal städar enligt avtal.

Ansvarsområde	Frekvens vårdpersonal	Vård-personal	Städ-personal	Kommentar
Desinfektionsrum (sköljen) Inredning och inventarier* Tvättställ Golv	Dagligen	X	X X	*Se separat arbetsrutin för desinfektionsrum finns på vårdhygiens hemsida
Kök avdelning/mottagning Arbetsbänk, diskbänk diskmaskin, spis och väggyta bakom dessa Kyl och frys Skåp för torrvaror Maskinutrustning* Golv Tvättställ	Dagligen + vid behov 1 ggr/mån + vid behov Vid behov Dagligen Dagligen	X X X X X	X X	*Rengörs enligt tillverkarens anvisning
Läkemedelsrum Arbetsbänk Hyllor Byte av tvål och handdesinfektion Kylskåp Tvättställ Golv	Dagligen + vid behov Vid behov Vid behov 1 ggr/mån +vid behov	X X X X	X X	
Förråd Hyllor Golv	1 ggr/månad 1-2 ggr/vecka	X	X	

Städinstruktion för Västmanlands sjukhus (VS) och Primärvård, psykiatri och habiliteringsverksamhet (PPHV)

9 STORSTÄDNING

Storstädning innebär en mer omfattande rengöring av lokalerna och utförs av städenheten efter arbetsorder från verksamheten.

Verksamheten ansvarar för:

- att utse en kontaktperson som tillsammans med städpersonalen planerar arbetet
- att rum som ska storstädas är tömda
- iordningställande av lokalen efter storstädning
- tvätt av gardiner och draperier i samband med storstädning
- kontroll av madrasser enligt [Inventering skummadrasser](#)

9.1 Intervall för storstädning

En gång per år	Två års intervall	Tre års intervall
Operation	Omlädningsrum	Administrativa lokaler
Sterilcentral	Konferensrum	
Vårdavdelning	Expeditioner utanför	
Mottagning	vårdavdelning/mottagning	

10 ARBETSGRUPP

Eva Edberg, Hygiensjuksköterska
Barbro Rosengren, Utvecklare, Västmanlands sjukhus stab
Susanne Karlsson, Enhetschef Städ
Christer Norberg, Sektionsledare Städ
Caroline Andersson, Sektionsledare Städ

11 REFERENSER

Vårdhandboken 2014-12-02, avsnitt: [Städning](#)

Eur J Clin Mikrobiol Infect Dis 30:1473-1481

[S.J. Dancer \(2011\) Hospital cleaning in the 21 st century](#)